

***STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
W CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH
W KLUCZACH***

§ 1

Wprowadzenie oraz cel standardów

Celem Standardów Ochrony Małoletnich w Centrum Usług Społecznych w Kluczach jest zapewnienie dzieciom i młodzieży korzystającym z usług Instytucji bezpiecznego, wspierającego i szanującego środowiska, w którym mogą rozwijać się w sposób zdrowy, pełen szacunku oraz bez zagrożenia przemocą czy wykorzystywaniem. Standardy te zapewniają najwyższy poziom ochrony małoletnich, na rzecz których realizowane są usługi świadczone przez pracowników oraz osoby współpracujące z Centrum Usług Społecznych w Kluczach. Powyższe standardy precyzują kluczowe zasady oraz założenia dotyczące zapewnienia maksymalnego poziomu bezpieczeństwa dla małoletnich.

§ 2

Zakres stosowania standardów

Przyjęte Standardy obowiązują wszystkich pracowników Centrum Usług Społecznych w Kluczach/ współpracowników, wolontariuszy jak również osoby wykonujące zadania na zlecenie Centrum Usług Społecznych (np. prowadzących zajęcia, szkolenia dla dzieci itp.)

§3

Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2023.2809)
2. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczości na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 1802. Z późn. zm.)
3. Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. 1991 nr 120 poz. 526)
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1673)
5. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. 2024.0.1283)
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U.2023 poz. 1870)
7. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2025.0.49)
8. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. 2018 poz. 1000)
9. Rekomendacje Rzecznika Praw Dziecka dotyczące tworzenia i wdrażania standardów ochrony małoletnich w placówkach pracujących z dziećmi.

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy małoletnim a personelem

1. Pracownicy Centrum Usług Społecznych w Kluczach zobowiązani są do przestrzegania Standardów takich jak:
 1. **Poszanowanie praw dziecka** – osoby pracujące z dziećmi zobowiązane są wykonywać swoje obowiązki w sposób zapewniający poszanowanie praw małoletnich, z pełnym szacunkiem, uprzejmością oraz kulturą, ponieważ każde dziecko ma prawo do szacunku, prywatności oraz ochrony przed krzywdzeniem. Podejmuje się działania dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie.
 2. **Bezwzględnej ochrony** – osoby pracujące z dziećmi mają obowiązek natychmiastowego reagowania na każde podejrzenie krzywdzenia dziecka/dzieci. Powinny być czujne na niepokojące zachowania małoletnich, które mogą wskazywać na ich krzywdzenie oraz odpowiednio reagować.
 3. **Bezpiecznych relacji** – osobom pracującym z dziećmi zabrania się kontaktów naruszających granice dziecka jak: fizyczne, psychiczne, emocjonalne czy seksualne. Zabronione jest stosowanie wobec nieletnich wszelkich form przemocy, łącznie z inicjowaniem relacji o podłożu seksualnym. Zmuszania dziecka do zwierzeń lub podawania informacji, których nie chce przekazać. Należy stosować język dostosowany do wieku dziecka, unikać oceniania, gróźb, nacisków. Każdy jest zobowiązany traktować każde dziecko z należytych mu szacunkiem, uwzględniając indywidualną sytuację życiową dziecka oraz jego potrzeby.
 4. **Transparentności działań** – każda interakcja osób pracujących z dziećmi powinna odbywać się w przestrzeni jawnej, tzw. zasada „otwartych drzwi”. Osoby zatrudnione lub związane umowami z CUS, zobowiązane są do unikania zachowań które mogłyby naruszać przestrzeń osobistą nieletniego, wywołać u niego poczucie zagrożenia, lęku czy dyskomfortu.
2. Pracownicy Centrum Usług Społecznych w Kluczach mają obowiązek przestrzegać niniejszych Standardów. Nie mogą zachowywać się w sposób naruszający prawa lub dobra osobiste dziecka oraz w sposób sprzeczny z szeroko rozumianym interesem dziecka.
3. Symptomy mogące świadczyć o krzywdzeniu małoletnich:
 - małoletni wdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła,
 - małoletni jest często brudny, nieprzyjemnie pachnie,
 - małoletni żebrze, jest głodny,
 - małoletni nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej,
 - małoletni nie ma odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych,

- małoletni ma widoczne obrażenia na ciele (siniaki, rany, ugryzienia), których pochodzenie trudno wyjaśnić, a obrażenia są w różnej fazie gojenia,
- małoletni boi się rodzica/ opiekuna prawnego,
- małoletni boi się wracać do domu,
- małoletni jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samookalecza,
- małoletni osiąga słabsze wyniki, w stosunku do swoich możliwości
- małoletni nadmiernie szuka kontaktu z dorosłym,
- małoletni jest rozbudzony seksualnie, niedostosowany do sytuacji i wieku,
- małoletni ucieka z domy,
- nastąpiła nagle i wyraźna zmiana zachowania małoletniego

§5

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy małoletnim a małoletnim

W Centrum Usług Społecznych w Kluczach jak również w ramach współpracy pracowników/ Zleceniobiorców, osoby małoletnie zobowiązane są do traktowania siebie nawzajem z szacunkiem, zapewniając równość bez względu na wiek, płeć, orientację seksualną, wygląd, poziom sprawności fizycznej bądź intelektualnej, stan zdrowia, status społeczny, pochodzenie etniczne, kulturowe, czy inne. Małoletni powinni traktować siebie nawzajem zgodnie z poniższymi zasadami:

1. **Szacunek i równość** – małoletni przebywający pod opieką CUS są zobowiązani do traktowania się nawzajem z szacunkiem i poszanowaniem godności osobistej. Zakazane są wszelkie formy przemocy, agresji, poniżania, ośmieszania, wykluczania.
2. **Zasady kontaktów fizycznych** – niedozwolone są wszelkie formy przemocy fizycznej, niechcianych kontaktów fizycznych, naruszania granic osobistych, w tym zachowania o charakterze seksualnym. Zabronione są wszelkie formy przemocy: bicie, popychanie, szarpanie, niszczenie rzeczy, szantaż czy manipulacja.
3. **Zasady komunikacji** – małoletni są zobowiązani do używania języka wolnego od wulgaryzmów, obelg, gróźb. Zachęca się do rozwiązywania konfliktów poprzez rozmowę, wypracowania kompromisu.
4. **Zasady dotyczące prywatności** – każde dziecko ma prawo do swojej prywatności. Niedozwolone jest naruszenie prywatności innych dzieci np. poprzez Cyberprzemoc, zaglądnienie do prywatnych rzeczy czy publikowanie zdjęć/filmów bez zgody. We wszystkich zajęciach, działaniach wymagana jest wzajemna zgoda – nikt nie może być zmuszany do uczestnictwa w czymś, czego nie chce robić.
5. **Reagowanie na przemoc lub krzywdzenie** – każde dziecko jest zachęcane do zgłaszania sytuacji, w których czuje się zagrożone, a także jeśli widzi, że ktoś inny jest krzywdzony

§6

Zasady korzystania z urządzeń elektrycznych z dostępem do sieci Internetu.

1. Pracownicy Centrum Usług Społecznych w Kluczach nie udostępniają urządzeń z dostępem do Internetu oraz nie udostępniają sieci Wi-Fi. Ewentualne korzystanie z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu na terenie Centrum Usług Społecznych w Kluczach odbywa się tylko i wyłącznie pod nadzorem oraz zgodą rodziców/opiekunów.
2. W przypadku zauważania przez pracownika Centrum Usług Społecznych w Kluczach zachowań, które mogą wskazywać na szkodliwe, podejmuje on działania edukacyjne wobec rodzica/opiekuna dziecka, które mają na celu uczulenie na monitoring treści z którymi dziecko ma kontakt, a także zwrócenie uwagi na zagadnienia związane z Cyberbezpieczeństwem w sieci (np. założenie kontroli rodzicielskiej na urządzenia z których korzysta dziecko).

§7

Dokumentowanie ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

1. Ustanawia się rejestr wewnętrzny ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.
2. Rejestr o którym mowa w pkt. 1 jest przechowywany w siedzibie Centrum Usług Społecznych w Kluczach.
3. Pracownikiem odpowiedzialnym za prowadzenie oraz uzupełnienie rejestru jest asystent rodziny, a w przypadku nieobecności, Kierownik Zespołu ds. realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej.

§8

Osoby odpowiedzialne za realizację standardów

1. Każdy pracownik / współpracownik / wolontariusz / praktykant /osoby wykonujące zadania na zlecenie Centrum Usług Społecznych w Kluczach są odpowiedzialne za realizację Standardów Ochrony Małoletnich.

§9

Procedury interwencji

1. Każdy Pracownik, który powyższe informacje na temat podejrzenia, że dziecko doświadcza przemocy lub innych form krzywdzenia niezwłocznie wypełnia **kartę zgłoszenia** (załącznik nr. 1), bądź gdy jest to uzasadnione, informuje telefonicznie Kierownika Zespołu ds. realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej. W razie przekazania informacji telefonicznie niezwłocznie uzupełnia kartę zgłoszenia oraz przekazuje ją do Kierownika Zespołu ds. realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej.
2. Kierownik Zespołu ds. realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej informuje o zgłoszeniu pracownika socjalnego nadzorującego teren (w razie jego nieobecności osobę pełniącą zastępstwo) w celu rozeznania sytuacji małoletniego w miejscu zamieszkania - w miarę możliwości z psychologiem, bądź asystentem rodziny, jeśli pracuje z rodziną.
3. W przypadku gdy zgłoszenie, bądź rozeznanie sytuacji domowej małoletniego wskazuje na występowanie przemocy domowej, pracownik socjalny wszczyna procedurę „Niebieskie Karty, działając zgodnie z *ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”*.
4. W sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową, pracownik socjalny zapewnia dziecku ochronę w oparciu o **art. 12a** ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej) - *Zarządzenia Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Kluczach. w sprawie zapewnienia przez pracownika socjalnego ochrony dziecku w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową.*
5. Po zakończonych działaniach Kierownik Zespołu ds. realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej przekazuje kartę zgłoszenia do osoby prowadzącej rejestr w Centrum Usług Społecznych w Kluczach (tj. asystenta rodziny).

§10

Zasady rekrutacji pracowników

1. Przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub dopuszczaniem osoby (dalej: współpracownik) do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich lub opieką nad nimi w Centrum Usług Społecznych w Kluczach, z którą ma być nawiązany stosunek pracy lub która ma być dopuszczona do takiej działalności powinna dostarczyć Pracodawcy lub innemu organizatorowi tej działalności aktualne zaświadczenie o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego (KRK) oraz dane umożliwiające uzyskanie przez Pracodawcę lub organizatora tej działalności informacji czy dane o osobie ubiegającej się o zatrudnienie lub dopuszczonej do ww. działalności są zamieszczone w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym. Informacje z KRK muszą dotyczyć:

- a) przestęptw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego,
- b) przestęptw określonych w art. 189a (handel ludźmi) oraz art. 207 (znęcanie się) Kodeksu karnego,
- c) a także przestęptw wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii lub za odpowiadające tym przestęptwom czyny zabronione, określone w przepisach prawa obcego.

2. W okresie zatrudnienia lub dopuszczenia do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich lub opieką nad nimi każdy pracownik/ współpracownik zobowiązuje się do niezwłocznego informowania Pracodawcy lub organizatora tej działalności wszelkich zmianach informacji, określonych w ust. 1.

3. Kandydaci są weryfikowani pod kątem wykształcenia, wiedzy oraz doświadczenia zawodowego do pracy z dziećmi.

4. Każdy pracownik i współpracownik Centrum Usług Społecznych w Kluczach winien zaznajomić się ze Standardami Ochrony Małoletnich oraz podpisać stosowne oświadczenie (załącznik nr. 2).

§11

Sposób udostępniania Standardów Ochrony Małoletnich rodzicom/opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim

1. Niniejsze Standardy publikowane/ udostępniane są:
 - w siedzibie Centrum Usług Społecznych w Kluczach
 - na stronie internetowej Centrum Usług Społecznych w Kluczach
 - w wersji papierowej na życzenie rodzica/opiekuna prawnego
2. Rodzice oraz opiekunowie informowani są o obowiązujących standardach podczas pierwszego kontaktu z Centrum Usług Społecznych w Kluczach.
3. Pracownicy Centrum Usług Społecznych w Kluczach zobowiązani są do udzielania rodzicom i opiekunom prawnym informacji dotyczących treści Standardów Ochrony Małoletnich oraz wyjaśnienia ich zasad w razie nastania takiej potrzeby.
4. Pracownicy Centrum Usług Społecznych w Kluczach zobowiązani są do przedstawienia małoletnim wersji skróconej niniejszych Standardów (załącznik nr. 3).

§12

Aktualizacja standardów

1. Ustalone Standardy będą poddawane weryfikacji pod kątem zgodności z obowiązującymi przepisami prawa oraz oceny ich merytorycznej przydatności minimum raz na dwa lata.
2. Weryfikację o której mowa w pkt. 1. przeprowadza Kierownik ds. realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej.

Sporządził:
Asystent rodziny
Joanna Wędkowska

KARTA ZGŁOSZENIA W RAMACH STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH W CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W KLUCZACH		
DANE DZIECKA (jeśli są znane)	Imię i nazwisko:	
	Adres zamieszkania:	
	Data urodzenia:	
DANE OSOBY DOKONUJĄCEJ ZGŁOSZENIE (jeśli nie jest to zgłoszenie anonimowe)	Imię i nazwisko:	
	Adres zamieszkania:	
	Funkcja/rola:	
FORMA ZGŁOSZENIA	☐ OSOBIŚCIE	
	☐ TELEFONICZNIE	
DATA I GODZINA ZDARZENIA LUB UJAWNIEŃ ZDARZENIA	DATA:	
	GODZINA:	
DANE SPRAWCY (jeśli są znane)	Imię i nazwisko:	
	Adres zamieszkania:	
	Numer telefonu:	
	Stopień pokrewieństwa:	
OPIS FAKTÓW WSKAZUJĄCYCH NA PRZEMOC WZGLĘDEM MAŁOLETNIEGO		
DATA I PODPIS PRACOWNIKA WYPEŁNIAJĄCEGO KARTĘ	DATA PRZYJĘCIA I PODPIS KIEROWNIKA DS. REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ	DATA PRZYJĘCIA KARTY DO REJESTRU PRZEZ ASYSTENTA RODZINY

OŚWIADCZENIE
PRACOWNIKA/ WSPÓŁPRACOWNIKA/ WOŁONTARIUSZA/
ZLECONIOBIORCY/ PRAKTYKANTA

w sprawie
znajomości oraz przestrzegania Standardów Ochrony Małoletnich
w Centrum Usług Społecznych w Kluczach

Ja niżej podpisana/y:

Imię i nazwisko:

.....

Stanowisko/ Funkcja:

.....

Oświadczam, że:

1. Zapoznałam/em się ze Standardami Ochrony Małoletnich obowiązującymi w Centrum Usług Społecznych w Kluczach.
2. Zobowiązuje się do ich przestrzegania w trakcie wykonywania swoich obowiązków.
3. Jestem świadoma/y, że każde naruszenie tych Standardów lub zaniechanie obowiązków wynikających z ich treści może skutkować konsekwencjami służbowymi, oraz odpowiedzialnością prawną .
4. Zobowiązuje się do reagowania na każdy przypadek podejrzenia krzywdzenia dziecka oraz do niezwłocznego zgłaszania takich sytuacji.

.....

(data, czytelny podpis)

**WERSJA SKRÓCONA
STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH
W CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W KLUCZACH**

PAMIĘTAJ! MASZ SWOJE PRAWA!!!

Od momentu narodzin masz **swoje prawa**, które inne osoby powinny szanować:

- **masz prawo** do swojej tożsamości !
- **masz prawo** do opieki oraz leczenia kiedy zachorujesz !
- **masz prawo** do życia oraz rozwoju !
- **masz prawo** do prywatności !
- **masz prawo** do odpoczynku i zabawy !
- **masz prawo** chodzić do szkoły oraz rozwijać swoje zainteresowania !
- **masz prawo** do wyrażania swojego zdania oraz opinii !
- **masz prawo** do mówienia o tym co myślisz i uważasz za słuszne !
- **masz prawo** do uczestniczenia w życiu społecznym !
- **masz prawo** mieć swoje tajemnice oraz sekrety !
- **masz prawo** do równego traktowania !

Nikt **NIE MOŻE** traktować Cię źle !

- **nie może** stosować wobec Ciebie **przemocy fizycznej** np. popychać, bić otwartą ręką bądź pięścią, szarpać, kopać, uderzać, dusić, policzkować.
- **nie może** stosować wobec Ciebie **przemocy psychicznej** np. wyzywać, grozić, szantażować, niszczyć ważnych dla Ciebie rzeczy, krzywdzić Twoich zwierząt, nie szanować Twojej godności oraz prywatności.
- **nie może** zaniedbywać twoich **podstawowych potrzeb** np. właściwego ubierania dostosowanego do warunków atmosferycznych, właściwego odżywiania, ochrony zdrowia, edukacji, miłości oraz troski.
- **nie może** wykorzystywać Cię **seksualnie** np. dotykać bez Twojej zgody, dotykać miejsc intymnych lub zachęcać do dotykania sprawcy, zachęcać Cię do rozbierania, oglądania pornografii, zaspokajać się Twoim kosztem np. uwodzić, świadomie czynić Cię świadkiem aktów płciowych.

POTRZEBUJESZ POMOCY? PAMIETAJ – NIE JESTEŚ SAM!

**JEŚLI KTOŚ TOBIE BĄDŹ INNEMU DZIECKU ROBI KRZYWDĘ,
POWIEDZ O TYM KOMUŚ BLISKIEMU – RODZICOWI, WYCHOWAWCY,
NAUCZYCIELOWI, DYREKTOROWI SZKOŁY, PRACOWNIKOWI CENTRUM
USŁUG SPOŁECZNYCH W KLUCZACH LUB INNEJ OSOBIE KTÓREJ UFASZ,
BĄDŹ...**

ZADZWOŃ !!

- 1. Całodobowy dziecięcy Telefon Zaufania:**
TELEFON: 800 12 12 12
- 2. Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży:**
TELEFON: 116 111
- 3. Telefon dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”**
TELEFON: 800 120 002
- 4. Całodobowa infolinia dla dzieci, młodzieży i rodziców**

TELEFON: 800 080 222
- 5. Antydepresyjny Telefon – Forum Przeciw Depresji**
TELEFON: 22 594-91-00
- 6. Telefoniczna Pierwsza Pomoc Psychologiczna**
TELEFON: 22 425-98-48
- 7. Policyjny Numer Alarmowy**
TELEFON: 112
- 8. Centrum Usług Społecznych w Kluczach:**
TELEFON: 32 642-84-67